

ket i Øvrigt efter min Opfattelse er en underlig Gradation i Titler. Nu skjønner jeg dog virkelig ikke, at det kan have været Meningen med den Bestemmelse, vi i sin Tid vedtog, og som gik ud paa at forbinde Departementschefer fra at blive Statsraader, at de nu pludselig skulde blive Konferentsraader eller Geheimestatsraader og blive det paa en saadan Maade, at, uagtet det er Embedet, som faar Rangen, er det dog Personerne, som komme til at nyde de virkelige Fordele deraf. Det forekommer mig, at dette er en saadan Opfattelse, at der vel er nogen Grund for Folkethinget til i Tide, og inden yderligere gaaende Reformers af samme Art ere indførte, at tage dette Spørgsmaal for, for om muligt at paavirke Hans Majestæts Regjering saaledes, at der kunde blive lagt nogle andre Principer til Grund for dette Arbejde, som Ministeriet anser det for nødvendigt at udføre, men som jeg fra mit Standpunkt uden Velsigelse vilde se rent undladt. Denne hele Ranghistorie er jo Noget af det Mærkværdigste, som nogensinde er bragt tilveie i en fornuftig Stat. Naar man gaar tilbage til Forordningen af 14de Oktober 1746, som nu altsaa er næsten 130 Aar gammel, og gjennemlæser dens Klassifikation i 9 Klasser med et stort Antal Numre, i hvilke en Mængde Personer ere indbelle, modtager man et saa aldeles uomtvisteligt Billede af den Statsstilstand, som dengang forelaa, at man ikke kan begribe, hvorledes den har kunnet holde sig til vore Dage. Det er et Billede af en Tid, hvor Kongen i højeste Grad tillige var Staten, og hvor Hoffet, Kongens personlige Omgivelser, var Udtrykket for det Bedste og Bedste, som der overhovedet tillodes at være i Staten, og hvor enhver Embedsmand og enhver Bestillingsmand kun havde Betydning i samme Forhold, som hans Gjerning bragte ham i nærmere eller fjernere Berøring med selve Souverænenes ophævede Person og hans Hof. Som Følge deraf er hele denne Rangforordning ene og alene bygget paa det Hensyn, hvem Hans Majestæt Kongen kunde komme til at se, og hvem han ikke vilde komme til at se. Alt, hvad der er Militært, og Alt, hvad der er Hoffunktion, er draget op saa høit som muligt, hvorimod Alt,

hvad der er borgerlige Bestillinger, geistlige og civile Embeder, er studdt saa langt ned som muligt, forsaavidt det overhovedet findes, thi en Mængde vigtige civile og geistlige Embedsstillinger findes slet ikke i denne Anordning af 1746. Denne Rangforordning er sammensat af de mest heterogene Bestanddele. Der er Embedsrang, der er Titlerang, der er Ordensrang, der er Hofrang, der er Fødselsrang og saa er der endelig Noget, som man gjerne kunde kalde Besiddelsesrang, forsaavidt som — det gjælder Lehnsgrever og Lehnsharoner — Graderne i denne Rangforordning for visse Personer afhænger af, om de ere Besiddere eller ikke Besiddere. Det er et selsomt Stykke Arbejde. Allerede i 1770 under den struenske Periode, under Struense, der jo i mange Henseender saae saa mærkværdig klart og skarpt i vore Forhold, og som vistnok kunde have bragt vort Fædreland overordentlig stor Lykke og Gavn, hvis ikke den vigtigste af alle Grundsetninger, nemlig den nationale Eftjendelse, havde manglet, blev der gjort Skridt til en Forandring i saa Henseende. Der findes fra Struenses Tid en Kabinetsoordre af 13de December 1770 — det er altsaa over 100 Aar siden, at den udfom — som foreskriver, at „de, som for Fremtiden indtræder i et eller andet Kollegium, Departement eller Dicasterium, skal i samme tage og have deres Sæde ikke efter deres Karakter, men efter deres Indtrædelses Anciennete og deres Charges Rang, og at altsaa ligesom Karakterer og Ordensstegn herefter ikke give nogen Rang eller Fortrin i Kollegierne og Departementerne selv, saa skal der overhovedet ikke ses paa samme uden ved Hoffet og i Tilfælde af Ceremonier.“ Der ligger den ganske simple Løsning af det hele Spørgsmaal, forekommer det mig, og det er høit mærkværdigt, at 100 Aar ere hengaaede, uden at denne Løsning har kunnet arbejde sig igjennem, men at det endog er saaledes, at vi synes at være komne længere bort fra det Rigtige, end vi vare i 1746; thi Bekjendtgørelsen af 12te August 1808 om Rang er efter vor Tids Opfattelse endog aldeles utimodsigelig et Tilbagestrid i Sammenligning med, hvad der blev bestemt i 1746. I 1808, altsaa for 64 Aar siden, udtalte Hans Majestæt